

De Ridderhofstadtocht – 40 km

Breukelen – zaterdag 23 november 2019

Parkoersbouwer: Hans Lubbers

Start: Stinzenhal, Broekdijk Oost 28, 3621 LN Breukelen

Openbaar Vervoer: Station is bereikbaar met de stoptrein vanuit Utrecht CS, Amsterdam CS en Rotterdam CS en ligt op 1,4 km afstand van het startbureau.

Daarna gepijld naar de start

Auto: A2 (Utrecht-Amsterdam), afrit 5 ri Breukelen, ga over de brug (Amsterdam-Rijnkanaal), 1^e afslag bij de rotonde (Straatweg), 1^e afslag bij de volgende rotonde (Stinzenlaan), einde weg RA (Stinzenlaan Noord)

Parkeren beperkt bij de sporthal, anders in de nabijgelegen woonwijk.

Fruitpost: helaas is er ook dit keer geen geschikte locatie gevonden voor onze fruitpost. Net als in Spijkenisse krijgt u uw fruit bij de koffiepost uitgereikt.

Deze wandeltocht heeft **alleen een 40 km-route**. Het was dit keer ondoenlijk om een combinatie te maken met een 20 km-route.

Reflectiehesje: Zoals u thuis al kunt zien worden de dagen al weer aanzienlijk korter. Wij vragen u daarom vanaf 16.00 uur een reflectiehesje te dragen, dit om op te vallen voor de overige verkeersdeelnemers. We lopen een stuk op een fietsstrook langs een weg.

Route Breukelen

Opnieuw lopen we een tocht vanuit het mooie Breukelen aan de Utrechtse Vecht. Het dorp is bekend geworden vanwege de mooie en fraai aangelegde buitenplaatsen. Deze zijn aangelegd in de 17^e eeuw door rijke Amsterdamse kooplieden. Daarnaast is Breukelen ook bekend vanwege haar ridderhofsteden, waarvan Nijenrode wel de bekendste is.

Een Ridderhofstad is in de ruime betekenis van het woord de benaming voor de grond waarop zich de woning met bijbehorende gebouwen van een riddermatig man bevindt. Begin 16^e eeuw kreeg het begrip ridderhofstad in het Utrechtse Nedersticht een beperktere betekenis omdat voor de gebruikelijke belastingvrijstelling voor riddermatigen hogere eisen werden gesteld. Vanaf 1512 werden slechts die adellijke huizen die waren omgeven door een gracht en voorzien van een ophaalbrug en waarvan de eigenaar ingeschreven was in de ridderschap, aangemerkt als ridderhofstad. Bezitters van een ridderhofstad genoten vrijdom van belasting van huisgeld en bieraccijns.

De erkenning als ridder gebeurde door de landsheer (in het Sticht de bisschop, in de heerlijkheid aanvankelijk de Habsburgers Karel V en Filips II). Na de stichting van de Republiek waren de Staten zelf soeverein. Vanaf het einde van de zestiende eeuw werd het bezit van een ridderhofstad steeds belangrijker als voorwaarde om te worden toegelaten tot het ridderschap, die als stand een eigen vertegenwoordiging kende in de Staten van Utrecht. Dit maakte het bezit van een ridderhofstad zeer aantrekkelijk. Verschillende adellijke families kochten ridderhofsteden om zo toegang tot de ridderschap te krijgen voor hun zonen.

Kockengen is van oorsprong een boerendorp en was tot 1989 een zelfstandige gemeente. Nadien is het samengevoegd met Breukelen en nu behoort het samen met de voormalige gemeenten Loenen en Maarssen tot de nieuwe gemeente Stichtse Vecht.

Het kleine centrum doet wellicht denken aan het lied Het Dorp van Wim Sonneveld. We vervolgen de route langs een ander gegraven kanaal, de Bijleveld. Dit kanaal werd als afwateringskanaal gegraven in 1413. Nadien kiezen we letterlijk het Hazenpad door het land naar de soeppost in het gehucht Laag Nieuwkoop. Na de soep wandelen we door het nieuwe recreatiegebied rond Kasteel De Haar, waarbij we door het park van Haarzuilens en Klein Limburg wandelen en we de torens van de eerste ridderhofstad zien. Kasteel De Haar is een van de mooiste kastelen van Nederland.

Het kasteel is vermoedelijk gebouwd in de 12^e eeuw en bestond uit een versterkte woontoren. In de loop van de jaren breidde het kasteel zich uit. Het kasteel werd meerdere keren verwoest en opgebouwd, o.a. tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten en in 1672 door de Fransen die in deze streek veel kastelen hebben verwoest.

Helaas is niet mogelijk om gratis door de kasteeltuinen te wandelen, dit kunt u natuurlijk wel op eigen gelegenheid doen met een bezoek aan het kasteel. Wij vervolgen onze route om in het dorpje Haarzuilens de rust te vinden. Let eens op de rood-witte luiken en de mooie brink. Hier stonden vroeger nog twee kleine

kastelen, ridderhofstad Den Eyck, dat na 1840 werd gesloopt en ridderhofstad Ter Mey, dat in 1772 werd omschreven als een ruïne. Van beide kastelen is niets meer terug te vinden.

Na de rust vervolgen we de route door het landgoed Wielrevelt. Dit is een nieuw natuurgebied, waar u nog een haas of een roofvogel aan kunt treffen. Hier treffen we ridderhofstad Den Ham aan. Dit kasteel is als woontoren gebouwd rond 1260 en er werd meerdere keren om gevochten. In 1536 werd het kasteel erkend als ridderhofstad. Rond 1872 werd het vervallen kasteel nagenoeg afgebroken, op de toren na en 100 jaar later werd de toren gerestaureerd. Momenteel wordt het particulier bewoond. In dit gebied stonden meer kastelen, zoals Den Engh, Zuileveld, Vleuten en Bottestein. Kasteel Den Engh werd als ridderhofstad erkend in 1536 en gesloopt in 1896, Zuileveld werd erkend in 1642, onbekend is of het toen nog bestond. Huis te Vleuten werd erkend in 1536 en rond 1800 afgebroken en ridderhofstad Bottestein werd gesloopt in de 18^e eeuw.

In Maarssen stonden vroeger ridderhofstad Snaafburg of Snavelenburg, en Huis Ter Meer of Slot Maarssen. De eerste werd afgebroken en de tweede werd door de Fransen in 1672 geplunderd. Gelukkig is ridderhofstad Bolenstein bewaard gebleven. Er zijn nog diverse mooie buitenplaatsen te vinden die door rijke Amsterdamse kooplieden werden gebouwd, waaronder Huis ten Bosch, Raadhoven, Doornburgh, Goudestein, Vechtoever, Cromwijck en Geesbergen.

Cijfers: In Spijkenisse waren er 353 wandelaars. Wilt u meer statistieken bekijken? Kijk dan even op onze site onder informatie.

*Piet Berg is gedecoreerd voor 4000 km; Knorretje bracht in **Spijkenisse** 40,70 Euro op.*

*Hans heeft in het Utrechtse **Breukelen**
Een tocht om je op te verkneukelen
Knorretje zegt
Daar aan de Vecht
Wat je geeft, mag je best eerst kreukelen*

Rob Kloek is vandaag jarig, van harte gefeliciteerd met je verjaardag.

Volgende wandeltocht

De Knapzaktocht – 14 december 2019, Immanuëlkerk, Stationsstraat 137, 3851 ND Ermelo.

Openbaar Vervoer: Station Ermelo ligt aan de spoorlijn tussen Amersfoort en Zwolle. Het station is gelegen op ca. 200 m afstand van de startlocatie.

Auto: A8 (Amersfoort – Zwolle), afslag 11 ri. Harderwijk-zuid; RA Horsterweg; RA Dokter van Daleweg; LA Bm Oordtstraat; LA Stationstraat.

Parkeren kunt u bij het station van Ermelo.

Vooruitblik

Onze volgende wandeltocht organiseren wij vanuit Ermelo. Dit is weer een tocht met een 20 en 40 km-route. Vanuit de Immanuëlkerk lopen we eerst even door Ermelo en komen al snel op de Groevenbeekse Heide. Vervolgens lopen we naar Putten en komen langs het vrouwtje van Putten. Via het park de Scheg komen we in het buitengebied van Putten waar de soeppost is.

Na de soep gaat de 40 km door het buitengebied van Putten, met nog veel oude landschapkenmerken, zoals houtwallen en regenwaterbeekjes.

Voor de Horecarust van de 40 km gaan we naar De Blokhut in Putten. Daarna wandelen we weer verder en na 30 km komen we weer bij de soep/koffiepost waar vandaan de route samen met de 20 km wandelaars wordt vervolgd door de bossen van Putten.

We komen door het Josinapark. Vervolgens lopen we door Landgoed Schovenhorst dat vijf bomentuinen bezit. Dan lopen we naar de fruitpost op Landgoed Oud Groevenbeek. Daarna nog even over de Groevenbeekse Heide en we zijn weer bij de finish in de Immanuëlkerk.

Dit is een prachtige tocht om te lopen, meer informatie over deze wandeltocht kunt u lezen op www.ws78.nl

Bestuur

Helaas hebben we nog steeds geen voltallig bestuur. We zijn erg blij met onze nieuwe penningmeesters maar missen een lid ter ondersteuning van de secretaris. Graag iemand die houdt van schrijven. Het maken van deze info's, schrijven van wandeldagverslagjes, bijhouden archief etc. Kan tot je taken behoren, dit alles in overleg met de secretaris.

Willem heeft onlangs het voorzitterschap weer op zijn schouders genomen. Het is de bedoeling dat we door zoeken naar een opvolger. We bieden een ruime inwerktijd. Wie gaat ons helpen? In september 2020 komt er nog een plek vrij voor een algemeen bestuurslid. Informatie over deze vacatures is te verkrijgen bij Willem Ruis of een van de andere bestuursleden.